

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบ และผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3 ด้าน คือ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของโรงงาน ปัจจัยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานของพนักงาน และปัจจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกัน ตามความคิดเห็นของพนักงานปฏิบัติการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานปฏิบัติการเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ เกิดอุบัติเหตุ ในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3 ด้าน กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุงาน ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การอบรม ด้านความปลอดภัย และประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงาน

โดยใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows (Statistical Package for the Social Science for windows) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (t-test and One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 โดยซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยในบทที่ 4 สามารถสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) เพศ พนักงานส่วนใหญ่เป็นพนักงานชาย คิดเป็นร้อยละ 80.6 และเป็นพนักงานหญิงเพียง ร้อยละ 19.4
- 2) อายุ พนักงานส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมาคือพนักงานที่มีอายุมากกว่า 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.0 และพนักงานที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.2 และเพียงร้อยละ 8.1 ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี
- 3) อายุงาน พนักงานส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาคือพนักงานที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 และอายุงานมากกว่า 2-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.2
- 4) ระดับการศึกษาสูงสุด พนักงานส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.9 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 27.0 มีเพียงร้อยละ 1.0 เท่านั้นที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี
- 5) ประสบการณ์การอบรมด้านความปลอดภัย พนักงานไม่เคยเข้ารับการอบรมด้านความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 51.7 และพนักงานที่เคยได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 48.3
- 6) ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุในระหว่างปฏิบัติงาน พนักงานส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุ คิดเป็นร้อยละ 78.0 และพนักงานที่เคยได้รับอุบัติเหตุ คิดเป็นร้อยละ 22.0

5.1.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจำนวน 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงงาน ปัจจัยเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน และปัจจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกัน พบว่า พนักงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุโดยรวมจัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยดูจากค่าเฉลี่ยที่มีค่าเท่ากับ 3.06 และไม่มีความแตกต่างกันในระดับความคิดเห็นมากนักโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.66 และเมื่อพิจารณาถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในแต่ละด้าน พบว่าในด้านปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ในปัจจัยเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.283 และด้านปัจจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และเมื่อพิจารณาค่า

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน พบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.69-0.82

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ สามารถสรุประดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในแต่ละด้าน โดยส่วนใหญ่จะมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดยปัจจัยทุกด้านจะมีข้อคำถามรวมกันเท่ากับ 44 ข้อ จะทำการสรุปผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุระดับปานกลางเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงงาน มีระดับมาก 3 ข้อ และระดับปานกลาง 11 ข้อ ลำดับที่ 2 ด้านปัจจัยเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน มีระดับปานกลางทั้ง 15 ข้อ และ ลำดับที่ 3 ด้านปัจจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกัน มีระดับปานกลางทั้ง 15 ข้อ

5.1.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ทั้ง 3 ด้าน กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันของพนักงาน

สมมติฐานที่ 1 : พนักงานปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า เพศไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ

สมมติฐานที่ 2 : พนักงานปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า อายุไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ

สมมติฐานที่ 3 : พนักงานปฏิบัติการที่มีอายุงานแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีอายุงานแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า อายุงานไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ

สมมติฐานที่ 4 : พนักงานปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า การศึกษาไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ

สมมติฐานที่ 5 : พนักงานที่มีประสบการณ์การอบรมด้านความปลอดภัยแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่ได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่าประสบการณ์การอบรมด้านความปลอดภัยไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ

สมมติฐานที่ 6 : พนักงานที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่าประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ

5.1.4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากพนักงานเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม

จากการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงานปฏิบัติเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ สามารถสรุปความคิดเห็นออกเป็น 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงงาน

ด้านสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้เหมาะสมกับลักษณะงาน ควรมีที่พักผ่อนให้กับพนักงาน ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ทำงานอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการกำหนดปริมาณ แสง สี เสียง ให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อพนักงานที่ปฏิบัติงาน ควรจัดเก็บวัสดุและสิ่งของให้เป็นระเบียบ แสงสว่างเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานในโรงงานประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เพราะต้องใช้ความประณีตและความแม่นยำสูงในการทำงาน และระบบแสงสว่างต้องไม่เป็นอันตรายต่อสายตาด้วย ส่วนควันหรือฝุ่นละอองมากเกินไปทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ควรแบ่งเขตพื้นที่ในการทำงานให้เหมาะสม เช่น พื้นที่งานเชื่อมหรืองานสปอต ควรมีฉากกันกันเศษไฟกระเด็น ทำให้รบกวนจุดงานอื่นๆ บริเวณสภาพแวดล้อมภายในโรงงานควรสะอาด เป็นระเบียบ เช่น พื้นไม่มีน้ำหรือคราบน้ำมัน ไม่มีสิ่งของกีดขวางทางเดิน พื้นที่ในบริเวณโรงงานควรกว้าง ไม่คับแคบ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ควรมีที่พักผ่อนให้กับพนักงาน ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ทำงานให้เหมาะสมกับงานอย่างสม่ำเสมอ การวางผังเครื่องจักรควรเหมาะสมกับวิธีการทำงานของพนักงานด้วย บริเวณรอบๆ โรงงานควรปลูกต้นไม้เพื่อให้ ความร่มรื่นควรมีการจัดเก็บสารเคมีที่มีอันตรายให้ปลอดภัยและเหมาะสม สิ่งแวดล้อมดีทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นและช่วยลดอุบัติเหตุในการทำงานได้ การวางผังเครื่องจักรควรจัดวางประเภทให้เหมาะสม เช่น เครื่องจักรที่มี

เสียงดังควรจัดกลุ่มใกล้เคียงกัน ในกรณีที่ไม่สามารถลดเสียงจากเครื่องได้ ต้องกำหนดให้เป็นเขตที่ต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันเสียงชนิดที่เหมาะสม ควรกำหนดเส้นทางเดินและพื้นที่ทำงานของเครื่องจักรชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปใกล้เครื่องจักร ควรมีการจัดตรวจประเมินพื้นที่ เช่นกิจกรรม 5ส. หรือการจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงเป็นประจำเพื่อลดโอกาสการเกิดปัญหา

2. ข้อเสนอแนะปัจจัยเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของพนักงาน

พนักงานควรปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำงาน ไม่ควรละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตาม เพราะจะทำให้เกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ บริษัทต้องมีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอให้พนักงานเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักร จนสามารถทำงานได้ ถึงแม้ว่าพนักงานจะมีประสบการณ์มาก่อน จัดทำคู่มือในการทำงานและอบรมพนักงานปฏิบัติการให้เข้าใจ และระเบียบข้อห้ามต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุอย่างเคร่งครัด จัดทำป้ายเตือนต่างๆ และล้อมรั้วบริเวณที่อันตราย พร้อมทั้งห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไป จัดอบรมพนักงานให้สวมใส่อุปกรณ์ Safety ให้เหมาะสมกับการทำงานแต่ละประเภท สภาพร่างกายของพนักงานต้องพร้อมในการทำงาน เช่น ไม่เป็นไข้ ไม่เมาค้าง ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานสูง พนักงานไม่ควรลดขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือเร่งรีบมากเกินไป ควรปฏิบัติงานตามขั้นตอนข้อกำหนดที่กำหนดไว้ ความประมาทของพนักงาน เช่น ไม่สวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน หรือ ไม่สวมอุปกรณ์ป้องกันภัยที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ไม่ควรปฏิบัติงานแบบผิดขั้นตอน พนักงานไม่ควรหยอกล้อกันในขณะปฏิบัติงาน การเคลื่อนย้ายสิ่งของให้ถูกวิธี ควรศึกษาวิธีการทำงานแต่ละขั้นตอนให้เข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติงาน หัวหน้างานควรดูแลพนักงานในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดอบรมให้ความรู้พนักงานในการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริม ปลุกจิตสำนึกในการทำงานอย่างปลอดภัย พนักงานไม่ควรประมาท เล่นเล่ในการทำงาน เช่น คุยกันขณะปฏิบัติงาน ควรเข้มงวดต่อพนักงานเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ดี ควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมความปลอดภัยให้มากขึ้น มีการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยเสมอเพื่อให้เกิดจิตสำนึกในด้านความปลอดภัย หัวหน้างานควรสนใจต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงานและระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

3. ข้อเสนอแนะปัจจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องป้องกัน

ด้านการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกันอย่างปลอดภัย โดยเครื่องจักรจะต้องได้รับการดูแลและบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ และจะต้องจัดให้มีการอบรมให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เครื่องจักรจะต้องได้รับการตรวจสอบสภาพอย่างสม่ำเสมอ ควรติดป้ายเตือนเมื่อเครื่องไม่อยู่ในสภาพใช้งาน การใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับการทำงานนั้นๆ มีการบอกลักษณะการใช้งานที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเครื่องจักรนั้นๆ มีการบอกถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติงานไม่ถูกต้องและขาดความระมัดระวัง มีคู่มือของเครื่องมือ เครื่องจักร ที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ควรมีการตรวจเช็คอุปกรณ์เครื่องมือ ก่อนและหลังการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเกี่ยวกับการ

ปฏิบัติงาน ห้ามผู้ปฏิบัติงานใช้เครื่องมือผิดประเภทเด็ดขาด เช่น ไขควงที่ไม่มีด้ามสำหรับดกแทน ไขควงด้านดก หรือห้ามพนักงานใช้อุปกรณ์ที่ชำรุด ถึงแม้ว่าจะสามารถใช้งานได้ เครื่องมือไม่ได้มาตรฐาน และไม่มีระบบป้องกันอันตราย ควรจัดอบรมให้พนักงานเข้าใจวิธีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ อย่างถูกวิธีและเหมาะสม อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ มีอายุการใช้งานสั้นมาก แต่เลือกใช้ เพราะราคาถูกกว่าถุงมือที่มีอายุใช้งานนาน อุปกรณ์เสริมในการทำงาน เช่น รถเข็น พาเลท ไม่เหมาะสมกับชิ้นงานเช่นมีขนาดเล็ก หรือ ใหญ่กว่าชิ้นงานทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายควรมี การตรวจอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกันให้อยู่สภาพใช้งานอยู่เสมอ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ควรอยู่ในสภาพใช้งานได้ 100% ควรจัดทำคู่มือการบำรุงรักษา และการใช้งาน อุปกรณ์เครื่องมืออย่างถูกต้อง เครื่องจักรและเครื่องมือต้องมีการระบุวันที่ตรวจสอบและตรวจเช็ค ตามระยะเวลาที่กำหนดของแต่ละอุปกรณ์แต่ละประเภทที่แบ่งการตรวจเช็คที่จะนำมาใช้งานจริง ควรมีการรณรงค์ให้พนักงานใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และสร้างจิตสำนึกให้กับพนักงานตระหนักถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น ควรจัดให้พนักงานได้รับการอบรมการใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ทั่วถึง ควรมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เพียงพอ กับจำนวนพนักงาน ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ควรมี พื้นที่การจัดเก็บที่ถูกต้องและคำนึงถึงความสะดวกในการใช้งาน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ในการดูแลรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ควรมีเอกสารแนะนำการใช้อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล ควรมีการอบรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ควร มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไว้ในจุดที่ต้องการใช้ และมีเพียงพอกับพนักงาน ควรมี บทลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อพนักงานงานไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล กรณีมีการย้าย พื้นที่ทำงานหรือย้ายเครื่องจักรทำงานต้องมีการฝึกอบรมพนักงานก่อนรวมถึงต้องได้รับการดูแล อย่างใกล้ชิดจากหัวหน้างาน

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปังจี้ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับปังจี้ที่ทำให้อุบัติเหตุ เพื่อหาแนวทางการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ ผู้วิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปังจี้ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุมีผลต่อการป้องกันอุบัติเหตุ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นของความคิดเห็นเกี่ยวกับปังจี้ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปังจี้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงงาน ปังจี้เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน และปังจี้เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร และเครื่องป้องกัน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปังจี้ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในด้านต่างๆดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญและใกล้ตัวพนักงานในระดับปฏิบัติการเมื่อพนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปังจี้ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุที่ดีแล้วจะสามารถ

ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวพนักงานเอง และยังสามารถที่จะแนะนำชักจูงให้เพื่อนร่วมงานเกิดพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเพิ่มขึ้นเป็นการส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานให้ทั่วทั้งองค์กร

5.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

จากการวิจัย ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าพนักงานมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก อาจเนื่องมาจากบริษัทที่ทำการผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีมาตรฐานในการทำงานสูง เพราะอุตสาหกรรมประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีการใช้เทคโนโลยีในระดับสูง และส่วนมากเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีมาจากประเทศที่มีเทคโนโลยีที่สูงกว่ามาทำการรับช่วงผลิต ซึ่งเป็นการส่งต่อระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เพื่องานสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี จึงได้มีการถ่ายทอดระบบการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานมายังบริษัทที่รับช่วงผลิต อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้ การเข้าเยี่ยมชม การฝึกงานยังโรงงานในต่างประเทศ และทางโรงงานยังต้องพัฒนาตัวเองเพื่อให้ได้มาตรฐานในระบบต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ระบบคุณภาพ ISO 9001 , ISO14001 ISO18001 และ ISO/TS16949 หรือการแข่งขันประกวด Thailand Quality Award เป็นต้น เพื่อที่จะสามารถที่จะแข่งขันในระบบธุรกิจในปัจจุบัน ที่เน้นการผลิตในด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตที่สะอาดและปลอดภัยสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่พนักงาน และช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยทางโรงงานได้มีการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ระบบความปลอดภัยรวมถึงกฎข้อบังคับต่างๆ ให้กับพนักงานทุกคนก่อนเริ่มทำงาน และมีการอบรมอย่างต่อเนื่องในขณะปฏิบัติงาน อีกทั้งยังจัดให้มีพนักงานพี่เลี้ยงคอยแนะนำพนักงานใหม่เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามข้อกำหนดและมีการปฏิบัติตัวถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับต่างๆ รวมถึงข้อกำหนดด้านความปลอดภัย ตลอดจนมีโครงการรณรงค์ความปลอดภัยตลอดทั้งปี ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้พนักงานเกิดความสนใจอยู่เสมอ เป็นการกระตุ้นให้เกิดการความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงทั้งองค์กร

จากผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ จัดอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุอยู่ภายใต้บรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัย การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางถึงขนาดใหญ่จะมีการจัดเตรียมการด้านต่างๆ ก่อนข้างดี มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน และวิธีการดำเนินการอย่างมีระบบ และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง อีกทั้งกฎหมายยังกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยวิชาชีพ (จป) และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยโดยตรง จึงทำให้ในแต่ละองค์กรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน เช่น ให้มีอบรมด้านความปลอดภัยแก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร ที่ให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านความ

ปลอดภัย ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน เพราะว่าการเกิดอุบัติเหตุใดๆ ก็ตามจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจในด้านชีวิตและทรัพย์สินเสียหายแล้วยังมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นอย่างมาก อาจจะทำให้สูญเสียธุรกิจนั้นไปได้ การดำเนินงานต่างๆของเจ้าหน้าที่และองค์กรจึงส่งผลให้พนักงานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุระดับปานกลางถึงมาก และอาจเป็นความต้องการของพนักงานเอง ตามทฤษฎีลำดับขั้นแห่งความต้องการของ Maslos ในขั้นที่ 2 คือ ความต้องการความปลอดภัยการละเว้นจากความเจ็บปวด

5.2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลจากการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1) เพศ จากการวิจัยพบว่าพนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า เพศไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาสันสนุนให้เพศหญิงและเพศชายมีสิทธิได้รับความรู้เท่าเทียมกัน และทำงานอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน โดยไม่จำกัดหรือแบ่งแยกเฉพาะเพศใดเพศหนึ่งเท่านั้น รวมทั้งผู้บังคับบัญชามีการมอบหมายหน้าที่ให้มีลักษณะการทำงานที่เหมาะสมกับแรงงาน เช่น เพศชายจะทำงานในลักษณะที่ต้องใช้แรงงานมากกว่าเพศหญิง แม้ว่าเพศชายจะมีความสามารถมากกว่า แต่เพศหญิงเองก็มีความขยันอดทนในการทำงานเช่นกัน จึงทำให้เพศไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟาร์ตัน สมแสน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความรู้และทัศนคติด้านความปลอดภัยของการทำงานของแรงงานก่อสร้าง ผลงานวิจัยวิจัยของ พิมพ์ใจ สายวิภู (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อความปลอดภัยในการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มี เพศ ต่างกัน ไม่พบว่ามีความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ ศยามล เอกะกุลนันต์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการกับพฤติกรรมจัดการของผู้ในระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า ผู้ในระดับต้นที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับคำกล่าวของ ทองหล่อ สุวรรณภาพ (2521) ที่กล่าวว่า การรับรู้มีอิทธิพลมาจากตัวแปรเพศ เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ รัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า พนักงานปฏิบัติการหญิงมีการรับรู้สภาพการทำงานที่เป็นอันตรายดีกว่าพนักงานปฏิบัติการชาย ผลงานวิจัยของ พจนารณ บุญญภัทรพงษ์ (2541

: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึงความรู้ ทักษะต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิต ผลการศึกษาพบว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีความรู้เรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานแตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ จิตรา วุฒิสัทกุลกิจ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของลูกจ้างที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประกันสังคม ผลการศึกษาพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ และผลงานผลการวิจัยของ มานพ ชูนิล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้และการยอมรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน ผลการศึกษาพบว่า เพศ ของพนักงานเป็นลักษณะที่ส่งผลต่อความแตกต่างในการรับรู้การประเมินผลการปฏิบัติ และผลงานวิจัยของ เรืองศักดิ์ วิทวัสการเวช (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของพนักงานบริษัท เทเลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่นจำกัด (มหาชน) ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกันรับรู้บรรยากาศองค์กรแตกต่างกัน

2) อายุ ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า อายุไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่โรงงานประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ได้รับการฝึกอบรมก่อนเริ่มทำงาน มีการทดสอบการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบการปฏิบัติว่าเป็นไปตามข้อกำหนดตลอดเวลา ทำให้พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในระดับไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฟาร์ตัน สมแสน (2539 : บทคัดย่อ) ที่ผลการศึกษาพบว่าอายุไม่มีความสำคัญ กับพฤติกรรมด้านความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้าง ผลงานวิจัยของ พจนารถ บุญญภัทรพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า อายุ ที่แตกต่างกันไม่ก่อให้เกิดความรู้เรื่องป้องกันอันตรายจากการทำงานแตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ จิตรา วิมลธำรง (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยกับการจัดการความปลอดภัยของผู้ควบคุมงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตยางรถจักรยานยนต์ในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ควบคุมงานที่มี อายุ ต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ จิตรา วุฒิสัทกุลกิจ (2535 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ ผลงานวิจัยของ มานพ ชูนิล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้และการยอมรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน ผลการศึกษาพบว่าอายุของพนักงานส่งผลต่อการรับรู้และยอมรับการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ เรืองศักดิ์ วิทวัสการเวช (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกันรับรู้บรรยากาศองค์กรไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ ศยามล เอกะกุลานันต์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำระดับต้นที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ สกาวรัตน์ อินทุสมิต (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้วัฒนธรรมองค์การ ความผูกพันต่อ

องค์การและความตั้งใจที่จะลาออกของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้วัฒนธรรมองค์การไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สนับสนุนค่ากล่าวของ เดโซ สวานานท์ (2516) ที่กล่าวว่า การรับรู้มีส่วนสำคัญกับอายุ และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกสรา สุขสว่าง (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกกับสภาพความปลอดภัยของบุคลากรโรงงานอุตสาหกรรมเชรามิก จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีอายุมากมีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยสูงกว่าบุคลากรที่มีอายุน้อย

3) อายุงาน ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีอายุงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่า อายุงานไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ กล่าวคือพนักงานทุกคนก่อนการเข้าปฏิบัติงานองค์กรโดยส่วนใหญ่จะกำหนดให้มีการฝึกอบรมการสร้างจิตสำนึก ตัวอย่างอันตรายและอุบัติเหตุที่เคยเกิด ทำให้พนักงานโดยส่วนใหญ่เข้าใจวิธีการทำงานและมีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยก่อนทำงาน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟาร์ตัน สแนล (2539 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพการทำงานของคนงานก่อสร้างไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ผลงานการวิจัยของ พจนารถ บุญญภัทรพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า อายุงาน ที่แตกต่างกันไม่ก่อให้เกิดความรู้เรื่องป้องกันอันตรายจากการทำงานแตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ จิตรา วิมลธำรง (2538 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ควบคุมงานที่มี อายุงาน ต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ มานพ ชูนิล (2535 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานส่งผลต่อการรับรู้ และยอมรับการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ผลงานการศึกษาของ เรืองศักดิ์ วิทวัสการเวช (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกันรับรู้บรรยากาศองค์กรไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ ศยามล เอกะกุลนันต์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำระดับต้นที่มีอายุงานต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ สกาวรัตน์ อินทุสมิต (2543 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีอายุงานต่างกันมีการรับรู้วัฒนธรรมองค์การไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สนับสนุนผลงานวิจัยของ เกสรา สุขสว่าง (2535 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูงมีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยสูง และผลงานวิจัยของ นุชกร จันทรเปล่ง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศองค์กร กับความพึงพอใจในงานของพนักงาน บริษัทชีว-เนชั่นแนล จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้บรรยากาศองค์กรโดยรวม

4) **ระดับการศึกษาสูงสุด** ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ระบบความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยของพนักงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานมีความรู้และความเข้าใจในการทำงานเป็นอย่างดี มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ และข้อกำหนด ข้อบังคับอย่างชัดเจน ทำให้พนักงานมีการรับรู้ระบบการทำงาน ระบบความปลอดภัย และระบบอื่นๆ เป็นอย่างดี

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา วิมลธำรง (2538 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ควบคุมงานที่มี การศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ จิตรา วุฒิลิทธิกุลกิจ (2535 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ และงานวิจัยของ มานพ ชูนิล (2535 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า วุฒิการศึกษาของพนักงานส่งผลต่อการรับรู้และยอมรับการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ เรืองศักดิ์ วิทวัสการเวช (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รับรู้บรรยากาศองค์กรไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยของ สยามล เอกะกุลนันต์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำระดับต้นที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ สกาวรัตน์ อินทุสมิต (2543 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนารถ บุญญภัทรพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความรู้เรื่องการป้องกันอันตรายจากการทำงานแตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ นุชกร จันทร์แปลง (2541 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาที่แตกต่างกัน มีการรับรู้บรรยากาศองค์กรด้านความอบอุ่นแตกต่างกัน

5) **ประสบการณ์การอบรมด้านความปลอดภัย** ผลการทดสอบพบว่าพนักงานที่ได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงว่าการอบรมเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานปฏิบัติการ กล่าวคือพนักงานทุกคนจะได้รับการอบรมเรื่องการปฏิบัติงานก่อนเริ่มทำงาน ซึ่งการสอดแทรกความรู้เรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานในตำแหน่งนั้นๆ โดยที่ไม่ต้องเข้ารับการอบรมเรื่องความปลอดภัยโดยตรง และในแต่ละองค์กรก็มีกฎระเบียบในการควบคุมเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ตลอดจนมีบทลงโทษต่างๆ เพื่อให้การทำงานปราศจากอุบัติเหตุ

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พจนารถ บุญญภัทรพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์การฝึกอบรม ที่แตกต่างกันไม่ก่อให้เกิดความรู้เรื่องป้องกันอันตรายจากการทำงานแตกต่างกัน ผลงานวิจัยของ จิตรา วิมลธำรง (2538 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ควบคุมงานที่มี การอบรมความปลอดภัยต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยไม่แตกต่างกันและ

การศึกษาของ สยามล เอกะกุลนันต์ (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำระดับต้นที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมด้านการจัดการต่างกันมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการจัดการไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ เขียรไชย ยัทธิพงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึง ทักษะความรู้ และพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันเสียงดังของพนักงานปฏิบัติการ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) โรงงานท่าหลวง จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การอบรมต่างกัน มีความรู้ไม่แตกต่างกัน

และงานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2542 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่เคยได้รับการอบรมด้านความปลอดภัย มีการรับรู้ดีกว่าพนักงานที่ไม่เคยได้รับการอบรม

6) ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงาน

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือพนักงานที่เคยมีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุและพนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกันใน ทั้งนี้อาจเนื่องจากพนักงานทั้งสองกลุ่มต่างอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมร่วมกัน กฎระเบียบและนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยเหมือนกัน รวมทั้งได้รับความรู้ คำแนะนำ การฝึกอบรมเท่าเทียมกัน และรูปแบบการทำงานที่เหมือนกัน ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกันมากนัก และที่สำคัญพนักงานทุกคนมีความระมัดระวังในการทำงาน ไม่ประมาท เลินเล่อ มีการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรอย่างปลอดภัย รวมถึงเมื่อมีการเกิดอุบัติเหตุองค์กรโดยส่วนใหญ่ ได้มีการสื่อสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อรับทราบและเป็นการเตือนสติ

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาร์ตัน สมแสน (2539 : 135) ที่พบว่าประสบการณ์ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานก่อสร้าง และการศึกษาของ อารยา รัมภากานนท์ (2539 : 140) ที่พบว่า กลุ่มพนักงานที่มีประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติงานมีความเข้าใจเครื่องหมายความปลอดภัยประเภทใช้สัญลักษณ์อย่างเดียวไม่แตกต่างกันกับกลุ่มพนักงานที่ไม่มีประสบการณ์ในการได้รับอุบัติเหตุ และงานวิจัยของรัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2542 : 110) ที่พบว่าพนักงานที่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงานมีการรับรู้ระบบความปลอดภัยไม่แตกต่างกันกับพนักงานที่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน

สรุปได้ว่า พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานทั้งหมดเหล่านี้อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร กฎระเบียบนโยบายเดียวกัน รวมทั้งได้รับความรู้ คำแนะนำการอบรมที่เท่าเทียมกัน ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานมากนัก และเป็นไปตามผลงานวิจัยของ รัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2541 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุไม่แตกต่างกัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุอื่นๆ ที่มีผลต่อการความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ดังคำกล่าวของ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2535) ที่กล่าวว่ายังมีปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของทุกคน ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการ ทักษะ และความใส่ใจเป็นต้น ที่จะเป็นตัวกำหนดการรับรู้ของบุคคลให้แตกต่างกันออกไปอีกด้วย ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับ Seppala (1993) ที่กล่าวว่าความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลมีความสำคัญกับการรับรู้บรรยากาศความปลอดภัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงพัฒนาและเสริมสร้างการทำงานโดยไม่มีอุบัติเหตุ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า พนักงานหญิงและชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุเท่ากัน ดังนั้นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสนใจกับพนักงานชายหญิงเท่าเทียมกัน ในอันที่จะส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุที่ดีขึ้น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า พนักงานที่มีอายุงานมากกว่า 30-40 ปี และ อายุมากกว่า 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุดีกว่าอายุอื่น เพราะเป็นพนักงานส่วนใหญ่ของโรงงาน ที่มีประสบการณ์การทำงานมาบ้างทำให้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง ซึ่งควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่พนักงานอื่นๆ ดังนั้นจึงควรเห็นความสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดไม่ให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานที่ดีขึ้น

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว พนักงานปฏิบัติการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในระดับปานกลางถึงมาก นั้นหมายถึง กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยที่ดำเนินการอยู่ได้ผลดี จึงควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้กิจกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น 5ส. , ระบบข้อเสนอแนะ , ทีมตรวจประเมินความเสี่ยง เป็นต้น

5.3.2. ข้อเสนอแนะสำหรับสถานประกอบการ

1. ผู้บริหารระดับสูง ควรร่วมกับผู้จัดการแผนก และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานอย่างชัดเจน และดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อแสดงให้เห็นว่า นโยบายที่กำหนดมาเป็นสิ่งที่พนักงานทุกคน ทุกระดับ พึงรับผิดชอบ และนำไปปฏิบัติร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความสำคัญกับความปลอดภัยเท่ากับผลผลิต

2. หัวหน้างานทุกระดับ ควรปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยอย่างจริงจัง โดยให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย กับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยและเนื่องจากเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานปฏิบัติการอย่างใกล้ชิด จึงควรเป็นผู้รับข้อเสนอแนะรวมถึงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการทำงานอย่างปลอดภัย แก่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย เพื่อนำมาปรับปรุงกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยให้สอดคล้องเหมาะสม

3. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยให้กับพนักงาน โดยพิจารณาจาก ข้อเสนอแนะของพนักงานและหัวหน้างาน เน้นที่การฝึกอบรมการทำงาน โดยสอดคล้องความปลอดภัยในการทำงานอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และมีการนำมาทบทวน นอกเหนือจากการปฐมนิเทศ ซึ่งการอบรมควรวางแผนอย่างเหมาะสม ทั้งในเรื่อง วิทยากร ระยะเวลา เนื้อหา และการคัดเลือกผู้เข้าอบรม โดยตั้งเป้าหมายร่วมกับฝ่ายบริหารและทรัพยากรมนุษย์ในการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องร่วมกัน

4. ฝ่ายช่างและซ่อมบำรุง ควรตรวจตราดูแล เครื่องมือและเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ถูกต้อง เหมาะสม โดยเฉพาะมิให้มีการปรับแต่งเครื่องจักรจากสภาพเดิมที่ได้รับการออกแบบอย่างถูกต้อง เหมาะสมจากผู้ผลิตเครื่องมือและเครื่องจักรนั้น

5. ควรจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงในแต่ละพื้นที่เป็นระยะ เพื่อหาและปรับปรุง ป้องกันพื้นที่หรือจุดที่อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

5.3.3. ข้อเสนอแนะสำหรับพนักงานปฏิบัติการ

1. พนักงาน ควรปฏิบัติตามนโยบายและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย รวมทั้งคำนึงถึงการทำงานอย่างปลอดภัยให้สำคัญเท่ากับผลผลิต และควรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแก่หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย เพื่อปรับปรุงให้เกิดการทำงานอย่างปลอดภัยสืบเนื่องต่อไป

2. พนักงานควรที่จะทำการเสนอความต้องการและปัญหาด้านความปลอดภัยให้แก่หัวหน้างานให้ได้รับทราบและหาทางปรับปรุงแก้ไขโดยเร็วที่สุด โดยไม่ละเลยให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นก่อน

3. พนักงานต้องมีความเอาใจใส่ดูแลตัวเองตลอดเวลา โดยปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด และช่วยกันสอดส่องดูแลพนักงานท่านอื่น ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยโดยทั่วทั้งองค์กร

4. พนักงานควรเข้าร่วมในกิจกรรมด้านความปลอดภัยที่ทางโรงงานจัดขึ้น เพื่อทำให้มีการรับทราบข้อมูลใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน และดูแลป้องกันตนเองได้ดีขึ้น อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจไปยังเพื่อนร่วมงานและคนในครอบครัว ทำให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยโดยทั่วไป

5.3.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะกับพนักงานระดับปฏิบัติการ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เท่านั้น ซึ่งถ้าจะให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ครอบคลุมประชากรในโรงงานอุตสาหกรรม ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมชนิดอื่น ในเขตอุตสาหกรรมชนิดอื่นๆ รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่นอกเขตกรุงเทพและปริมณฑลด้วย

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะองค์กรที่มีการบริหารหรือวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น องค์กรที่มีการบริหารแบบญี่ปุ่น แบบอเมริกา และแบบไทย เป็นต้น

3. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เพราะตัวแปรเหล่านี้อาจมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมผู้ประกอบและผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ซึ่งจะนำมาอธิบายผลการวิจัยได้ครอบคลุมมากขึ้นดังนี้

3.1 ตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น จำนวนชั่วโมงในการทำงาน และความรุนแรงจากการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน เป็นต้น

3.2 ตัวแปรทางจิตวิทยา เช่น บุคลิกภาพ ทักษะ ทักษะ ความต้องการ ความเครียด คาดหวังความพึงพอใจและการสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น

3.3 ตัวแปรปัจจัยร่วมอื่น เช่น บุคลิกภาพ ทักษะของหัวหน้างาน ลักษณะความเป็นผู้นำ และการจัดการความปลอดภัยของหน่วยงาน เป็นต้น

3.4 ควรศึกษาระบบความปลอดภัยในด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น การจัดการด้านสารเคมี การจัดการความเสี่ยง การจัดการด้านสุขอนามัย การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นต้น